

Robert Lindström besiktar hästar hos Per-Johan Eriksson, Enge får- och hästgård; en av de uppfödare som får besök av Robert när han reser runt för att titta på de cirka 150 hästar som återstår efter första selekteringen till Elitauktionen. Foto: SB

Sverige runt för Elitauktionens räkning

TEXT: Sara Blomhage
Lotta Isacson
FOTO: Sara Blomhage (SB)

och
Claes Kärrstrand (CK)

Under ett par intensiva veckor under senvintern reste Robert Lindström Sverige runt för att besöka årets Elitauktionshästar. Det vill säga de cirka 150 hästar som återstod efter första selekteringen, och bland vilka de 100 hästar som snart säljs i Upplands Väsby sedan valdes ut.

När Travhästen möter upp Robert Lindström, Trottex anlitade besiktningsman, har han redan hunnit

avverka cirka 360 mil i bilen. Nu är det Gotlands tur. Under ett och ett halvt dygn skall de sista 12 hästarna besiktas.

Vi börjar med att åka till Stall Båtels som ligger ungefär mitt på Gotland, där Arendt Cederqvist väntar. Det är första gången Arendt anmält hästar till Elitauktionen.

– Nu har jag några hästar som jag tycker kan passa för Elitauktionen och förhoppningen är att få med de tre jag anmält, säger han.

– Det är ju en ekonomisk fråga också, tillägger Arendt. Det kan vara bra att få in pengar lite tidigare än om jag väntar till Kriterieauktionen.

Robert tittar noggrant på de tre

hästarna, en efter en. Han mäter, iakttar dem framifrån, bakifrån och från sidorna. Lyfter något ben. Antecknar i sitt block.

Härstamningen bedöms först

De cirka 150 hästar som besiktas under de här veckorna är de som i en första sällning valts ut bland de drygt 260 anmälda hästarna.

Urvalet baseras på hästarnas härstamning. Den arbetsgrupp Trottex styrelse utsett ansvarar för arbetet med att välja ut hästarna till selekt-auktionen. Inför Elitauktionen sammanträder gruppen två gånger. Det kan låta ganska lite, men det handlar om långa dagar med många

Arendt Cederqvist, Stall Båtels, har i år anmält till Elitauktionen för första gången. Ekonomiskt, menar han, är det förstås en fördel att kunna sälja hästarna tidigare än på höstens Kriterieauktion. Foto: SB

diskussioner och detaljgranskande av hur de anmälda hästarna ser ut "på pappret".

Vid det första mötet sker en genomgång av de anmälda hästarnas härstamning. Inför mötet har varje

gruppmedlem enskilt gått igenom underlaget och rankat hästarna utifrån en femgradig skala.

På mötet jämkas de fyra gruppmedlemmarnas bedömningar samman. De cirka 150 bäst bedömda hästarna väljs sedan ut för besiktning.

– Det blir ju självklart subjektiva bedömningar av varje gruppmedlem, säger Robert Lindström som sitter med i selekteringsgruppen. Men det slutliga resultatet bygger på fyra olika personers bedömningar, vilket borde ge ett ganska rättvist resultat.

Kvalité viktigt för uppfödarna

Vi sätter oss i bilen igen och blåddrar upp kartan. Trots vägbeskrivningen vi fått av Arendt har vi lite svårt att hitta fram till nästa ställe, Enge får- och hästgård, som ligger på den östra delen av ön. Per-Johan och Ylwa Eriksson driver gården tillsammans, men det är bara Per-Johan som är hemma när vi kommer. Innan vi börjar titta på hästarna bjuds det på kaffe och hembakta bullar.

Anledningen till att Per-Johan och Ylwa valt att anmäla hästar till Elitauktionen är att de tycker att det är ett bevis på kvalité om hästarna blir utvalda. Kvalitetstänkandet är väldigt viktigt i deras fåravel, och samma sak gäller på hästsidan berättar Per-Johan:

– Vad vi än gör vill vi arbeta med kvalité.

Per-Johan är mån om att visa upp

sina tre hästar ordentligt vid besiktningen. Han berättar utförligt om var och en av dem.

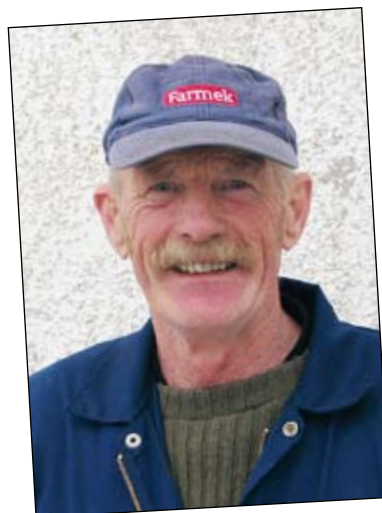
Innan vi åker vill han visa oss fölstona som går i en ordentligt tilltagen hage uppe i skogen. Det är ordentligt kyligt ute och frusna sätter vi oss sedan i bilen för att ta oss till vår inkvartering för natten.

– Det här var första

dagen på hela den här resan som jag inte tagit på mig långkalsonger säger Robert och ser ut att ångra sig.

Hästarnas utseende viktigt för priset

Hästarna som väljs ut till Elitauktionen skall uppfylla kraven på högklassig

Att komma med på Elitauktionen, menar Per-Johan Eriksson, vore en bekräftelse på att deras hästar håller hög kvalité. Foto: SB

och marknadsmässigt intressant härstamning samt vara av god exteriör.

– Hur hästarna ser ut betyder ganska mycket för hur mycket man är villig att betala för dem menar Robert. Det jag framförallt tittar på, och som Trottex har bett mig titta på, är hästarnas skick, storlek och om de har några grova exteriöra avvikelser.

Kassaflödet viktig orsak till anmälan

Under besiktningaresans sista dag strålar solen från en klarblå himmel men det är fortfarande mycket kyligt i luften.

Vi inleder med ett besök hos Ronny och Vanja Olofsson i Stånga. De har tre hästar på gården att visa, varav två är deras egna.

Stallbacken är hal och isig så Robert får besikta hästarna inne i stallet. Där är det varmt, ljusst och finns en bra uppställningsplats. Så sätter han igång: mäter, lyfter ben, iakttar, funderar, promenerar omkring.

På frågan om det är viktigt att få hästar uttagna till Elitauktionen svarar Ronny och Vanja att det inte är så viktigt men eftersom de har så många unghästar är det skönt att sälja av några redan på våren. Kassaflödet är också viktigt menar Vanja.

– Det är bra att få in pengar tidigt och dessutom vill man ju gärna kunna vara med och hävda sig, säger hon.

När är hästen redo?

Ronny påpekar att vissa hästar behöver sommaren för att vara mogna för auktionen.

– Det är viktigt att hästarna är färdiga för Elitauktionen, annars anmäler ▶

vi dem inte, säger han.

Just att bedöma när hästen är "redo" är inte så lätt, menar Robert:

– En del hästar har både bra storlek och exteriör men är outvecklade i kroppen. De skulle därför behöva sommaren på sig för att bli riktigt snygga auktionshästar och därmed betinga ett högre försäljningspris på auktion. Det är en svår avvägning att göra.

Besiktningen uppskattad

Snart är vi på väg på de smala, vindlande gotländska vägarna igen. Vi skall besöka Stall Henna och Sigvard Hyllsjö en liten bit från Stånga.

Han och hans fru köpte stället som sommarbostad, men har sedan några år flyttat dit på heltid.

– Jag tycker att det är en bättre köparkategori på Elitauktionen, säger Sigvard. Men om jag ska anmäla hästar dit måste de ha en härstamning som är attraktiv.

Sigvard tycker att det är perfekt att Trottex genomför besiktningar av hästarna. Han menar att det tidigare funnits en del klagomål på hur hästarna har sett ut, och det bör man komma ifrån nu.

Själv har han en häst anmäld, och

Ronny och Vanja Olofsson har många unghästar och tycker det är skönt att kunna sälja av några redan på våren. Men de understryker att hästarna ska kännas mogna för det. Foto: SB

besiktningen sker inne i stallet.

När Robert är färdig visas vi ut i hagen där en annan ettåring står och spanar efter sin kompis.

Tips för bättre säljresultat

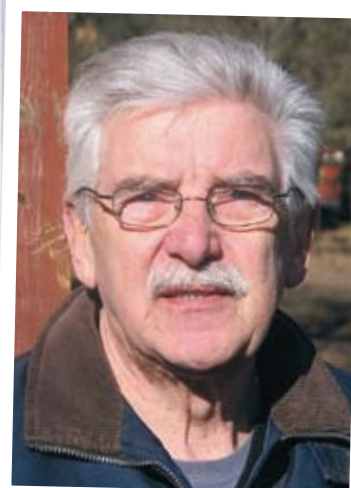
När Robert Lindström är ute och besiktat hästar ger han gärna tips till uppfödarna om vad de bör tänka på om de får med hästar på auktionen.

– Till exempel talar jag om ifall jag tycker att en häst är lite tunn. Det gynnar framför allt uppfödarna som, om de lyckas få hästen i en bättre fysisk kondition, antagligen kommer att kunna få lite bättre betalt.

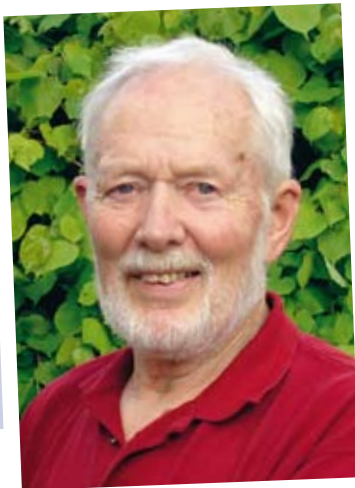
Han är också mycket noga med att tala om för uppfödarna vad han ser när han besiktat, för att skapa en förståelse för den selektion som kommer senare.

Mätkäppen används flitigt de veckor Robert Lindström är ute på "turné". Här hemma hos Sigvard Hyllsjö, Stall Henna, för att titta på deras ettåring. Foto: SB

Sigvard Hyllsjö är mycket positiv till att Trottex är ute och besiktat hästarna. Detta, menar han, eftersom det tidigare hördes kritik om hur auktionshästarna såg ut. Foto: SB

Sten Grönström har anmält två hästar till auktionen. Han vet att en av dem är lite liten, men hoppas att härstamningen ska väga upp det. Foto: CK

En tredjedel av hästarna som besiktats skall ju så småningom gallras bort.

Svårare besikta i hagen

Resans sista stopp blir på Sten och Irja Grönströms gård i närheten av Hemse. Där finns två hästar som skall besiktas, även om totalt fem hästar i hagen "anmäler intresse" när vi kommer.

– Det är ju inte helt optimalt att besikta hästarna i hagen säger Robert Lindström när han sätter igång. Jag vill till exempel helst kunna mäta hästarna på ett plant underlag.

Sten Grönström gillar att Trottex infört besiktningarna. Han tror att det totalt sett blir en bättre auktion tack vare dessa.

– Jag vet att den ena av hästarna jag anmält är lite liten. Härstammingsmässigt räcker den nog ganska långt och jag hoppas att det väger upp att han är liten, säger Sten.

Innan vi lämnar gården bjuds vi in i köket där Irja dukat fram kaffe, bullar och kakor. Sen är det dags att bege sig hemåt. I morgon väntar en viktig dag där resultatet från alla besiktningar ska vägas samman med bedömningen av härstamningen.

Inte helt okontroversiell

På väg till flygplatsen berättar Robert Lindström att visst finns det de som är kritiska till att det är han som utför dessa besiktningar. Kritiken består i att Robert i sitt vanliga arbete bland annat jobbar med att köpa in fölston

Även om Robert Lindström har informationen om de flesta hästarna i huvudet är det viktigt att skriva ner alltihop med det samma.
Foto: SB

till uppfödare. Kritikerna menar att han därför inte kan förhålla sig opartisk när uttagningen av hästar till Elitauktionen görs.

– Jag försöker att göra ett så bra arbete som möjligt och skulle Trottex vara missnöjda med det lägger jag ingen prestige i att bli utbytt, säger han.

Frågan går till Trottex ordförande, Håkan Karlsson: är Robert Lindström rätt person att utföra besiktningarna?

– Ja. Vi anser att han är professionell och att han har de erfarenheter och den kunskap vi anser behövs för detta uppdrag.

Viktiga men svåra avvägningar

Hur snygg måste en häst med lite sämre härstamning vara för att slå ut en häst med fantastisk härstamning, men som är ganska liten eller som har ett lite x-igt framben?

Alla förstår säkert hur svårt det är att göra dessa bedömningar, samt att om tio personer gjorde samma arbete skulle de presentera tio olika resultat. I huvudsak skulle troligtvis ungefär samma hästar valts ut, men de sista 10-15 procenten innebär mycket svåra avvägningar.

Emellanåt hörs förstås kritik angående vilka hästar som valts, eller inte valts, ut. Vilket ligger i sakens natur.

Jan R Larsson, vice ordförande i Trottex och medlem i selektions-

Jan R Larsson, vice ordförande i Trottex och medlem i selektionsgruppen, menar att selektionen av Elitauktionshästarna ofta innebär mycket svåra avvägningar.
Foto: CK

gruppen, förklarar:

– Det vi vill uppnå är att undvika att potentiella köpare ser ut intressanta hästar i auktionskatalogen och blir grundligt besvikna när de besiktat hästarna på auktionsplatsen.

100 hästar kvar

De 100 hästar som till sist valts ut; de hästar som snart leds in i ringen i Upplands Väsby, är inte de härstammingsmässigt 100 bästa, eller de 100 snyggaste hästarna.

Det är de hästar som selektionsgruppen tror kommer betinga det bästa försäljningspriset vid auktionen; det vill säga de som bedöms vara de sammanlagt bästa vad gäller härstamning och besiktningresultat. 🐾